

BIBLIA

Az októberi elmélkedéseket Garay András (Dunakeszi), a novemberieket Kálmán Márta és Kiss József (Budapest) készítette.

Október 6. — Évközi 27. vasárnap — Lk 17,5–10 — Valódi hit

Jézusról sok mindent mondanak. 2000 év történelme, változó érdekrendszer, naivitása, a különböző istenek evolúciója annyi réteget hordott az ő tanítására és szerepére, hogy nagy vállalkozás eljutni a forráshoz. Iránytűnk ebben csak az lehet, hogy a megtalálni vélt forrásból „élő víz” fakad-e, vagy nem? Ha igen, az az igazi forrás, és ott találjuk a valódi Jézust. Az ő hitét és tanítását vizsgálva nagyon egyszerű és egyértelmű a mondanivalója: a hit Isten szerető atyaságában, és az, hogy az emberek közötti együttműködés alapja a testvéri szeretet.

Az apostolok nagyon emberi és valóságos kérdéssel fordulnak Jézushoz: „Növeld bennünk a hitet!” Jézus kitér a válasz elől. Vajon miért? Ő tudja, hogy az emberben lévő hiteket évezredek hagyományai, vallási hiedelmei, egyházai, félelmei és Istenhez fordulási alakították ki. Hogy korszerűbb legyenek, az ember hittartalmi sajátos mémek. Növelni kell a hitet? Hát persze, de ez nagyon

általános. Van, ahol le kell rombolni, meg kell változtatni, rá kell mutatni a torzulásaira, át kell állítani egy másik vágányra. Persze szelíden és példákkal. Ugyanakkor jó pedagógusként meg is kell dicsérni az ember hitben való haladását, tisztulását.

Az eperfa kiszakítása a földből és átültetése a tengerbe, tipikus példája ennek és a babonás hitnek. Miért kellene ilyen hinni vagy kívánni? Miért kellene a hitet ilyen irányban növelni? Miért kellene az embert folyamatosan megálázni, hogy semmit nem ér a hite? Még akkora sincs, mint a mustármag. A példázatnak pont ez a kulcsa. Ha csak olyan lenne a hitetek, „eperfánátok”. De nem olyan! Ezen a hiedelmen, ezen az abszurditáson ti már túl vagytok. Ti már tudjátok, hogy a hit növelése mit jelent, hiszen arra tanítalak benneteket, hogy legyen élő és személyes a hitetek abban, hogy az Atya: a szeretet. És ebben a hitben van helye a lehetetlennek,

az emberin túlmutatónak is. Azért, mert Isten a szeretetben együttműködik veletek, megsokszorozza erőteteket. Ebben a hitben kell növekednetek, nem az „eperfásban”. Ebben viszont kell, sőt csak ez méltó igazán az emberhez. És ott lesznek a gyümölcsök is.

Jézus rögtön példát is ad arra, hogy milyen az igazi hit növelése. Az akkori emberek Istenről mint királyról, mint gazdag emberről gondolkodtak, olyanról, akinek rabszolgái vannak. És azt gondolták, hogy Isten úgy bánik az emberekkel, mint a rabszolgákkal: folyamatosan kiszolgáltatja magát, és meg is alázza őket. De a valódi Isten nem ilyen. Nincsenek rabszolgái, és nem is királyként van az emberek között. De maradván a szolga példájánál, Ő éppenséggel olyan, aki azt mondaná: „Jöjj ide hozzám, és dőlj asztalhoz” – mert ő szolgál bennünket, és asztalához fogad.

Ezekkel példákkal kell ma is ráébresztenünk magunkat arra, hogy ki az Isten valójában. A hitet ma is kell növelni. Sőt, ma kell igazán növelni. Nem azért, hogy vallásosabbak legyünk, hanem hogy teljesebbek, Istennek tetszőbbek. Ez teremtélhetőbb életet a földön, és mutatja meg az emberben lévő lehetőségeket. A „helyes” istenkép teljesebb embereket teremt, minden korban és életkorban. Számoljunk le már végre a babonákkal és a torz dolgokkal, mert – ahogy egy Zorán-dal is mondja: „Uram, a dolgok rosszul állnak.”

Október 13. — Évközi 28. vasárnap — Lk 17,11–19 — Valódi gyógyulás

A tíz leprásról szóló beszédben Jézus folytatja az igazi hit növeléséről szóló tanítását. Isten szereti az embert, alapvetően kétféle módon: Teremtőként és Gyógyítóként. A hagyományos egyházi tanításban a hangsúly egy harmadikon van: Megváltóként. Tágabb értelemben a megváltás is gyógyítás, hiszen az ember meggyógyul a bűnből, a bűntudatból, az elszakítottág érzetéből. De a megváltástan már teológia, értelmiségi okoskodás arról a Jézusról, aki nem tud arról, hogy ő a megváltó. Nem is beszél erről, csak mások beszélnek róla így. Viszont gyógyítóként beszélt magáról is, és ezt élénk is élte. Jézus azt üzeni számos gyógyításával: Isten gyógyítóként van vagy lehet jelen az életünkben.

A tíz leprás példája azért is kézenfekvő, mert betegségük a társadalomból való kiszakítottsággal járt. A leprásokat nemcsak a társadalom taszította ki, hanem a családok is, amelyek alapvetően gondoskodtak saját betegeikről. A leprások kitesztettségük így még teljesebb volt, viszont azt is eredményezte, hogy a kitesztettség közös érzése elmosta közöttük a társadalmi és vallási korlátokat: A samaritánus leprás együtt élt

a zsidó leprással, ami az „egészséges” világban elképzelhetetlen volt.

Az ember istenkapcsolata azonban akkor is és ma is jól monopolizált. Az Egyház ennek a letéteményese, ő mondja ki a gyógyulást, és azt is, hogy hiteles-e az istenkapcsolatod. Akkor hiteles, ha az általa szervezett módon teszed, ahogy itt a meggyógyult leprások is a törvénynek megfelelően járnak el. De valójában akkor gyógyulsz meg, ha elismered, hogy Isten gyógyító módon van jelen az életedben és mindannyiunk életében. És nemcsak akkor gyógyulsz meg, hanem akkor erősödik, növekszik a hited is, ha Istent mint gyógyítót beengeded az életedbe.

Mitől tud az Isten meggyógyítani minket, akik alapvetően egészségesek vagyunk? Az Istennel való élet önmagában gyógyító, mert teremtettségünk az felel meg. Az adó, szerető, másokban bízó, optimista, pozitív beállítottságú, reménykedő emberek boldogabbak, teljesebbek – többet élnek meg teremtettségükből. Az Istennel való lét egyfajta védőháló, számítógépes hasonlattal tűzfal az embernek használó és ártó dolgok között. Szabad-

sága okán az ember le tudja bontani ezt a védőhálót. A számítógép rögtön jelzi, frissítsd a védelmet, vagy őszintén megmondja: védtelen vagy.

A kérdés az, hogy az Isten által megadott mozgástér és szabadságfok miért nem elég az embernek? Miért bontja el a tűzfalakat? Hitetlenségből, kíváncsiságból, bizalomhiányból. Azt hiszi, hogy Isten elvesz tőle valamit, pedig Isten az élet alaptörvényeit mutatja meg nekünk, kiteljesedésünk tereit. De ennél több is az ő szeretete: ha baj van, és letérsz az útról, akkor lehet gyógyulni.

Ennek első lépése a találkozás. Jézus úgy jön, hogy messziről látszik. Felkínálja magát: Itt vagyok, „érted vagyok”. Lehet velem találkozni. És ha tényleg találkozol velem, nemcsak fizikailag, hanem az emberi személyiség mélyebb rétegeiben is, akkor gyógyító módon találkozhatasz velem.

És ezt jó elismerni. Az elismerő szavak a szeretet egyik nyelve. Olajcseppjei az emberek kapcsolatainak, és a kezek könnyebben gördülnek tovább. Isten gyógyítóként való el- és megismerése egyben küldetés is. „Kelj fel, és menj! Ez a hit mentett meg téged.”

Október 20. — Évközi 29. vasárnap — Lk 18,1–8 — Valódi imádság

Ahány ember, annyi igazság – mondhatjuk. Mindenkinnek van egy verziója. A hamis bíró nem igazságot tesz, hanem részrehajló módon megítéli az özvegy-asszony vélt igazát, csak azért, hogy ne zaklassa tovább. Ezért hamis bíró.

Ha az emberi igazságszolgáltatás ilyen, vajon ilyen az isteni is? Jézust ezt nem kijelenti, hanem kérdezi az apostoloktól: Szerintetek Isten olyan, mint ez a hamis bíró? Azt, hogy mit válaszoltak, csak sejteni lehet a szomorú jézusi mondatból: „Amikor az Emberfia eljön, talál-e majd hitet a földön?”

Mert az embernek nincs tapasztalata Istenről. Azt gondolja: olyan, mint a bíró, aki maga az igazság bajnoka. De lám-lám, ő is részrehajló. Vagy azt gondolja: olyan, mint a király, a gazdag ember, azaz hatalommal rendelkezik. Az antropomorf Isten tényleg olyan, mint a bíró, a király és a gazdag ember. Lehet félni tőle, és alkalmazkodni a szeszélyeihez. De kell-e ez az Isten? Lehet, hogy ebben Istenben fognak hinni az emberek, de hit az egyáltalán? Vagy Isten teljes félreismerése? Van olyan istenkép, amelyben nem érdemes hinni, még akkor sem, ha tekintéllyel hirdetik. Talán ez motiválja a mai világ

elfordulását is Istentől. Nem érdemes hinni benne.

Jézus azért jött, hogy növelje a valódi hitet a valódi Istenben. Az ember számára ennek egyik legjobban ajánlható módja az imádság, a valódi imádság. Hogy milyen a valódi imádság, nehéz meghatározni. Az ima nagyon személyes ügy. De következményei egyértelműek, és talán így közelíthető meg ez az emberiség történelmével egyidős kérdés.

A valódi imádságtól az imádkozó jobb és teljesebb lelki és testi egészségnek örvend, békésebb, megelégedettebb és kiegyensúlyozottabb lesz. Az Istennel való találkozás erősíti bennünk a hatékonyságot, az öröme való képességet és az élet dinamikáját.

A valódi imádságtól az ember örömtelibben és teljesebben oszítja meg valóság tapasztalatát, tesz tanúságot a benne élő motivációkról. Az életet teljes egészében, azaz szellemi, lelki és tárgyi aspektusaiból nézi.

A valódi imádságtól az ember teljesebben és hűségesen teszi a mindennapi élet szokványos kötelezettségeit. Megőrzi a felismert társadalmi, erkölcsi és szellemi értékeket.

A valódi imádság az igazságról teljesebb kinyilatkoztatást, a szépséghez pontosabb érzékelést, a jóságához átfogóbb képet biztosít, és nagyobb örömet ad ezek szeretetében és értékelésében.

A valódi imádság javítja a szellemi látásmódot és az Isten-tudatosságot az imádkozó életében. A dolgok jelentés-tartalma kibővül számára, és látszik az életén, hogy – amint a madár is keresi a repüléshez a felszálló légáramlatokat – ez a szárnyalás.

A valódi ima nem elmenekülés a valóságtól, hanem a valósággal történő újfajta szembenézés.

Azért kell tehát imádkozni, hogy teljesebb ember légy, hogy kapcsolatba kerülj az életed valódi forrásával, és ihletet kapj egy jobban megélt élethez, amely aztán visszahat a környezetedre. Ha ezt teszed, ha így élsz, ha ilyen né formálsz magad, akkor a majdan a Te életedbe is eljövő Isten talál hitet a földön. A te hitedet és az általad inspirált emberek hitét, ami tetszeni fog neki, amiben ráismer saját teremtető, gyógyítói szándékaira. És akkor természetes módon érezzük majd, hogy hozzá tartozunk.

Október 27. — Évközi 30. vasárnap — Lk 18,9–14 — Valódi találkozás

2000 évvel ezelőtt az emberek még természetesnek tartották, hogy időnként Isten elé álljanak, és elhelyezzék magukat koruk vallási, hitbeli és istenképi közegében. Tették ezt azért, mert a valóság számukra az Istennel való együttlét közege volt. Ma már ez nem szokás. Az emberek élnek valahogy, Istennel vagy nélküle, többnyire mindenféle szembenézés nélkül. De akkor ez más volt. Az ember hozzámerte magát az elvárt vallásos élethez, és elhelyezte magát Isten előtt.

A farizeus a realitásokat mondja. Ez vagyok, ezt teszem, életem nyitott könyv mások előtt is, őrzöm a hagyományokat, vállalt odatartozásom külső és belső értékeit. Istenképem elvárásain belül vagyok. A derék farizeus nem vette észre, hogy Isten nem egyenlő a róla alkotott képpel. Nem kereste a valódi Istent és annak szándékait.

A vámos is a realitásokat mondja, és rádöbben arra, hogy élete kívül van a kor istenképének elvárásain. Imájában is kifejezi ezt, és Isten irgalmáért esedezik. Csak remélhetjük, hogy ennek a kívülről való megvallása segíti őt, hogy belül legyen. És itt a ki nem mondott kérdés: Akkor ő is olyan lesz, mint a farizeus, aki belül van istenképe sáncain?

A példabeszédben Jézus ez utóbbi változásának ad nagyobb esélyt. A felismert bűn, hiány, vagy a reális önértékelés már lehetőség a változásra. Már az is eredmény, ha valaki visszatér a tisztességetika keretei közé.

Jézus tanítása azonban tovább emeli az Istennek tetszés tétjét. Isten világához akkor állunk közelebb, ha túllépünk a tisztességetikán, és eljutunk a testvéri szeretet világába. A mérce tehát más. És ez a másosság a jézusi tanítás botránya, ami Jézus életébe került. Idáig volt egy mérce, és annak betartása mérhetetlen szenvedést jelentett egy csomó embernek, mert az a mérce kettéosztotta a világot barátokra és ellenségre. Az a mérce a nemzeti érdekeket (vallási, gazdasági, politikai, hatalmi érdekeket) isteni rangra emelte más nemzetekkel szemben. Az egyéni érdekekről nem is beszélve. Jézus tudta, hogy kora vallási mérceje távol van Isten valódi elképzelésétől. Jézus ebben az új mérceben kínálja fel a szövetség megújítását az emberrel.

Jézus tanításának az a kihívása, hogy változni kell. Az istenkép finomabbra lett hangolva. És a döntés és a felelősség is változott az immár hét milliárd emberért. Ha ma a valódi Istennel sze-

retnek találkozni, már csak ezzel a finomabbra hangolt mérccével lehet. És ahogy a farizeustól is kért valamit saját istenképe, ez a finomabbra hangolt istenkép is kér valamit. Mert ez a finomabbra hangolt istenkép átrendezi az eddigi vallási, gazdasági, politikai és hatalmi viszonyokat. De azt is mondja, hogy ha a mércenek megfelelő életered odaadod, olyan tapasztalatokban lesz részed, amelyek túlmutatnak az eddigi emberi, spirituális és társadalmi tapasztalatokon. És itt dőlnek el a dolgok. Nem a jobbra vagy a balra állás számít, hanem a felfelé vagy lefelé igazodás. Sajnos az egyháztörténet nem volt motivált ennek a finomra hangolt istenképnek az elterjesztésében. Sőt!

A vámos példája itt válik értéké számmunkra. Nekünk a finomra hangolt istenkép elé kell odaállnunk, és elhelyeznünk magunkat annak mérlegén. És ha belátjuk, hogy van még tennivalónk, akkor megigazultan megyünk haza. A tegnap istenképe elé odaállni nemcsak felesleges, hanem káros is – a magunk számára is, de főként az emberiség nagy kérdéseire adott választ illetően. Hiszen ezért lépünk be minduntalan ugyanabba a folyóba: az erőszak, a nem osztozás, a testvériség hiányának világába.

November 3. — Évközi 31. vasárnap — Lk 19,1–10 — Életet formáló kíváncsiság

Ki ne ismerné Zakeus történetét? A vámszedő, aki meggazdagodott a tisztességtelenül kiszabott vámokból. Nem tudom, mit hallhatott Jézusról, miért lett olyan kíváncsi rá. Miért vállalta a kockázatát annak, hogy az emberek kinevetik, ha észreveszik gyerekes, szánalmas viselkedését? Elvégre tekintélyes, gazdag ember volt, akinek – gondolom – nem lett volna illendő fára másznia, mint egy gyereknek! Valamiért nagyon akarta látni azt az embert. Kíváncsisága legyőzte hiúságát. Ez a döntése erős elhatározásra vall.

Úgy tűnik, nem akart ő beszédbe elegyedni Jézussal, nem akart többet, csak jól megnézni magának. Ismerek jó pár embert, aki el-eljön velünk templomba, akár még Bokor-programra is, de csak kívülről, „nézelődni”. Jézus ennél többet akar. Mert tudja, hogy többre van szükségünk. Zakeusnak, neked, nekem, mindnyájunknak.

Ha Zakeus csak „meglelsi” Jézust, és nem történik meg a találkozás, minden ment volna tovább az életében, mint eddig. Jézus megérezhette azt a picike vágyat Zakeus szívében, hogy milyen jó volna másképpen élni, milyen jó volna, ha nem gyűlölnék az emberek, ha a felesége, gyerekei szemébe tudna nézni, ha tükörbe tudna nézni.

Ezért állt meg Jézus, és szólította fel emberünket: – Gyere le a fáról, mert a te házádban kell megszállnom!

És létrejött a nagybetűs Találkozás!

A találkozás Jézussal, találkozás Istennel mindent megváltoztathat. Legtöbbször a gondolkodásunkat, és az emberekhez, önmagunkhoz, Istenhez való viszonyunkat.

Zakeus olyasmit élhetett át, amit egy kisgyermek tapasztal meg, miután kitudódott, hogy rossz fát tett a tűzre, és ezt a titkot már napok óta hurcolja a lelkében. Zakeus is, mint egy kisgyerek, megkönnyebbült, sőt boldogan sorolta, hogyan teszi jóvá eddigi vétkeit. Legbelül

tudta, hogy ha ez a nem mindennapi ember nem fordult el tőle megvetően, hanem megtisztelte azzal, hogy szóba állt vele, sőt még arra is hajlandó, hogy belépjen a házába, akkor itt tenni kell valamit.

Az Istennel való találkozás cselekvésre készítet.

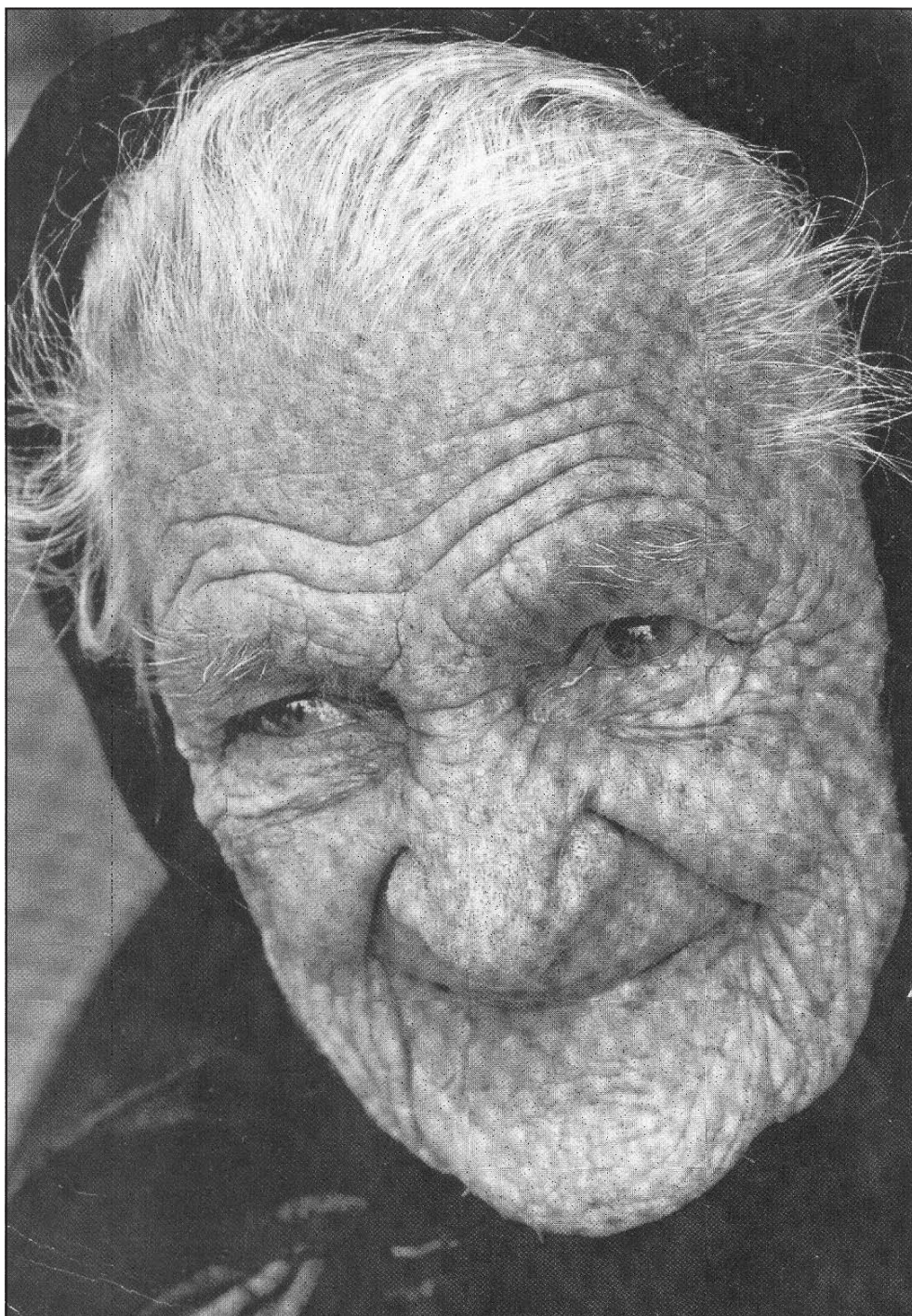
Zakeus jól kezdte a megváltozás folyamatát. El akarta rendezni sötét múltját. Helyre akarta hozni hibás döntéseit.

Nagyon sok betegség, szomorúság, terhelt kapcsolatok erednek abból, hogy szőnyeg alá seprünk problémákat, nem beszélünk róluk, mázsás súlyként

hordozzuk őket. Sokszor nem is tudatosítjuk, hogy jelenlegi gondunk a múltban keletkezett, nem rendeztünk le valamit, nem bocsájtottunk meg valakinek, nem mondtunk ki valamit.

Tanulhatunk Zakeustól! Amint „átvilágította” Jézus tekintete, nem késlekedik, következő lépése kemény elhatározás, amit valószínűleg tett is követett. Így lett az „elveszett” Zakeusból megtalált és megmentett ember.

Kívánom, testvérem, hogy legyél kíváncsi, ne kerüld el a nagybetűs találkozásokat, merj szembenézni magaddal, a múltaddal, tudj jól dönteni és jó gyümölcsöket teremni!

November 10. — Évközi 32. vasárnap — Lk 20,27–38 — A kisbajosságtól a Lényegig

Ebben a bibliai részben a szadduceusok akarják csöbe húzni Jézust.

A szadduceusok közé, Jézus idejében, nagy vagyonnal rendelkező, öntelt arisztokraták tartoztak (közülük kerültek ki vezető papok, maga a főpap is), akik inkább foglalkoztak politikával, mint a vallással. Tagadták a túlvilági létet, a feltámadást. Éppen ezért kérdésükkel neveltségessé akarták tenni Jézus tanítását az örök életről.

Mindig voltak, vannak és lesznek is ilyen emberek, akik a hatalmuk, vagyoniuk, butaságuk, éretlenségük árnyékától nem látják, nem értik a nagybetűs Lényegyet. Inkább belevesznek, beleragad-

nak a lényegtelen részletekbe. Inkább kigúnyolják, megszegényítik, ellehetetlenítik azt, aki többet tud, messzebbre lát. Vajon miért? Bosszantja őket a más-
képpen gondolkodás? Sérti az érdekeit? Valószínűleg mindkettő.

Biztos vagyok benne, hogy mindnyájan ismerünk olyanokat a környezetünkben vagy különböző „magasabb” helyeken, akik ugyanolyan korlátolt, szüklátó emberkéek, mint a mai bibliai történet szadduceusai; akik minden mással foglalkoznak, sűrögnek-forognak, mellékes, semmitmondó esetekről vitát szerveznek, könnyelműen ítélnek, csak az egy fontos dologgal nem törődnek.

Ha Máriával együtt „oda tudnánk ülni Jézus lábaihoz”, ha belsónkben forgatnánk tanítását, ha engednénk, hogy a bennünk eltemetett istenarc felszínre törjön, nem tennénk fel ostoba, halott kérdéseket. Akkor értékelnénk minden olyan pillanatot, amely az ÉLET-RŐL szól. Akkor hála tölténé be napjainkat amiatt, hogy KINCSET találtunk, amikor felismertük és elfogadtuk az egyedüli LÉNYEGYET, ISTEN SZERETETÉT.

Ha mindez így van az életünkben – mert hiszem, hogy sokunknak így van –, akkor nincs más dolgunk, mint hogy továbbadjuk ezt a kincset. Így legyen!

November 17. — Évközi 33. vasárnap — Lk 21,5–19 —**Lelkesedés – próba – hűség – nyereség**

„Gyönyörű ez a templom!”

Szakállas kérdés, hogy Jézus optimista volt-e vagy pesszimista? – Mindenkit szeret és átölel, halleluja, a báránka utána megy. – Nem ismerlek, külső sötétség, fogak csikorogtatása stb.

Szerintem Jézus „harmadikutas”: REALISTA. Bár a szentírási rész szerint a gyönyörű templomot lerombolják, kő kövön nem marad, a hallgatóság lelkesedését mintha Jézus rombolta volna le. Mi ebben a realizmus? Ne biztatok az épületekben, tárgyakban, vallási előírásokban! Bízhatok a keskeny úton! Végigjártam, megmutattam,

tudjátok, hogy érdemes, csak így érdemes, megéri, higgyétek el!

„Vigyázzatok, meg ne tévesszenek titeket! Azt mondják: Én vagyok! Ne kövessétek őket!”

Na, most légy okos, Domonkos! Tudjuk, hogy az elmúlt 2000 évben ki mondta, kiknek: „Ne kövessétek őket! Itt van nálam az igazság, a fegyver és a börtönkulcs.” Még szerencse, hogy Jézus ebben a kérdésben is tiszta választ ad: a jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt.

„Üldöznek miattam!” Adja az ég, hogy a jó gyümölcs miatt üldözzenek, amikor tanúságot tehetünk róla!

„Aki állhatatos, az megmenti életét.” Szégyenkezve írom le KIO-tanulmányainkból: lét-, magatartás- és sorsazonosság. Nagyjaink megértették, megmutatták, megszenvedték. Áldassék a nevük!

Lehet, hogy az új nemzedéknek kicsit könnyebb, de éppen ezért kell megkeresnünk az ütközési pontokat, a mellébeszéléstől mentes, tiszta helyzeteket, a jézusi megoldásokat.

Colombo hadnagy legendás mondata: „Vigyázzon, bármint mond, felhasználható ön ellen.” Hiszem és tudom, hogy kis és nagy csoportjaink, ünnepeink, BNT-ink mindezt jól tudják.

November 24. — Krisztus Király ünnepe — Lk 23,35–43 —**Hitetlen út végén hűséggel nyerni!**

Gúnyolták: „Másokat megmentett – magát nem tudja!” – „Még ma velem leszel a Paradicsomban.”

Vigyázat! Ami következik, nem szatíra!!!

Az első században élsz, fiatal, jóképű római gladiátor vagy. Szabadnapot kapsz. Bemész a városba. Szórakozol, meleg van, megszomjazol, dús keblű utcánók vesznek körül. A másik asztalnál szintén egy erős társaság. Vitába keveredsz, gyorsabb vagy, pontosabban szürsz. A másik rögtön elvérzik. Egy jó nevű római százados fiát ölted meg. Börtön. Gyors tárgyalás. Hamar szóba kerül a birkalopás, csalás, fiatalkori rablások.

Holnap lesz a názareti kivégzése. Pilátus nagy műsort akar, a názareti két

oldalára kell két díszlet. Többen vagytok hasonló rabok. Majd kisorsolják. Reménykedsz, hogy nem te leszel. Másnap reggel szólítanak, ez rossz hír. De van benne jó is, te leszel jobbról. Sovány vigasz.

Már nagyon fáj, bár tudod túrni a fájdalmat. Eddig csak hallottál a názareti-ről, most mellette vagy, vér- és testszagúan, mégis béke tölt el. Kezdesz elkábulni, mintha őseember lennél, vizionálsz, ott tényleg mindig az erő győz. De volt egyetlen őseember, talán az apád, aki gyakran mondta: „Ne üss rögtön vissza, nézz a szemébe, ha jót akar, nehogy kiüsd belőle!” Vizzel locsolnak, felriadsz. Durván hangzik a názareti másik oldaláról: „Segíts!

Mert, ha nem: csaló vagy, becsaptál mindenkit!”

Világosság gyúl benned, Jézussal egymásra néztek. Látnod szenvedő szemében a tisztaságot, és ekkor érted meg apád hangját, hogy vedd észre a jót. Hörgő hangon megszólalsz: „Te szerencsétlen, ott balra, fogd már be a szád! Esküszöm, leszálok és szétszedlek! Nem látod, hogy ez itt, közepen: BÜNTELEN, TISZTA, A FÖLDRE SZÁLLT ÉG? Szerencsés vagy, hogy itt, mellette dögölhetsz meg.”

Mintha mennyei hangot hallanál: „Még ma velem leszel...” Lassan kezd minden világosodni ... hogyan kellett volna élni ... igen, úgy akartam ... akkorom ... fogom akarni ... Amen.